

Not Your Grandmother's Kiddush Cup: How Five Women Revolutionized the Jewish Conception of Inheritance

Parshat Pinchas 5781

July 1, 2021

Torah in Motion

Yosie Levine

1 במדבר פרק כז

- א** ונתקרבנה בנות צלפחד, בן-חפר בן-גלעד בן-מכיר בן-מנשה, למשפחת, מנשה בן-יוסף; ואלה, שמות בנותיו--מחלה נעה, וחגלה ומלכה ותרצה.
- 1** Then drew near the daughters of Zelophehad, the son of Hopher, the son of Gilead, the son of Machir, the son of Manasseh, of the families of Manasseh the son of Joseph; and these are the names of his daughters: Mahlah, Noah, and Hoglah, and Milcah, and Tirzah.
- ב** ונתעמדנה לפני משה, ולפני אלעזר הכהן, ולפני הנשיאים, וכל-העדה--פתח אהל-מועד, לאמר.
- 2** And they stood before Moses, and before Eleazar the priest, and before the princes and all the congregation, at the door of the tent of meeting, saying:
- ג** אבינו, מת במדבר, והוא לא-היה בתוך העדה הנועדים על-יהנה, בעדת-קרח: כי-בקטאו מת, ובנים לא-היו לו.
- 3** 'Our father died in the wilderness, and he was not among the company of them that gathered themselves together against the LORD in the company of Korah, but he died in his own sin; and he had no sons.
- ד** למה יגרע שם-אבינו מתוך משפחתו, כי אין לו בן; תנה-לנו אחזה, בתוך אחי אבינו.
- 4** Why should the name of our father be done away from among his family, because he had no son? Give unto us a possession among the brethren of our father.'
- ה** ויקרב משה את-משפטו, לפני יהוה. {פ}
- 5** And Moses brought their cause before the LORD. {P}
- ו** ויאמר יהוה, אל-משה לאמר.
- 6** And the LORD spoke unto Moses, saying:
- ז** בנות צלפחד דברת--נתן תתן להם אחזת נחלה, בתוך אחי אביהם; והעברת את-נחלת אביהן, להן.
- 7** 'The daughters of Zelophehad speak right: thou shalt surely give them a possession of an inheritance among their father's brethren; and thou shalt cause the inheritance of their father to pass unto them.
- ח** ואל-בני ישראל, תדבר לאמר: איש כי-ימות, ובן אין לו--והעברתם את-נחלתו, לבתו.
- 8** And thou shalt speak unto the children of Israel, saying: If a man die, and have no son, then ye shall cause his inheritance to pass unto his daughter.
- ט** ואם-אין לו, בת--ונתתם את-נחלתו, לאחיו.
- 9** And if he have no daughter, then ye shall give his inheritance unto his brethren.
- י** ואם-אין לו, אחים--ונתתם את-נחלתו, לאחי אביו.
- 10** And if he have no brethren, then ye shall give his inheritance unto his father's brethren.

11 And if his father have no brethren, then ye shall give his inheritance unto his kinsman that is next to him of his family, and he shall possess it. And it shall be unto the children of Israel a statute of judgment, as the LORD commanded Moses.' {P}

2 במדבר כ:א

א וַיָּבֹאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל כָּל-הָעֵדָה מִדְּבַר-צֹן, בַּחֹדֶשׁ הָרְאשׁוֹן, וַיָּשֶׁב הָעָם, בְּקִדְשׁ; וַתָּמַת נַפְשׁ מֵרִים, וַתִּקְבֹּר נַפְשׁ.

The whole congregation. That is, a complete congregation, for the generation of the wilderness had already and died and this verse describes those who remained alive.

3 רש"י שם

כל העדה. עדה השלמה, שפבר מתו מתי מדבר ואלו פרשו לחיים:

4 במדבר פרק כ

23 And the LORD spoke unto Moses and Aaron in mount Hor, by the border of the land of Edom, saying:

24 'Aaron shall be gathered unto his people; for he shall not enter into the land which I have given unto the children of Israel, because ye rebelled against My word at the waters of Meribah.

25 Take Aaron and Eleazar his son, and bring them up unto mount Hor.

26 And strip Aaron of his garments, and put them upon Eleazar his son; and Aaron shall be gathered unto his people, and shall die there.'

5 במדבר כז

15 And Moses spoke unto the LORD, saying:

16 'Let the LORD, the God of the spirits of all flesh, set a man over the congregation,

17 who may go out before them, and who may come in before them, and who may lead them out, and who may bring them in; that the congregation of the LORD be not as sheep which have no shepherd.'

18 And the LORD said unto Moses: 'Take thee Joshua the son of Nun, a man in whom is spirit, and lay thy hand upon him;

19 and set him before Eleazar the priest, and before all the congregation; and give him a charge in their sight.

20 And thou shalt put of thy honour upon him, that all the congregation of the children of Israel may hearken.

21 And he shall stand before Eleazar the priest, who shall inquire for him by the judgment of the Urim before the LORD; at his word shall they go out, and at his word they shall come in, both he, and all the children of Israel with him, even all the congregation.'

When Moses heard that the Omnipresent said to him, "Give the inheritance of Zelophehad to his daughters", he said to himself, "The time has come that I should ask something that I want — that my sons should inherit my high position". God replied to him, "Not thus has entered My mind; Joshua deserves to receive the reward of his ministrations, because "he has never departed from out the tent" (Exodus XXXIII 11). — This is what Solomon said, ([Proverbs 27:18](#)) "Whoso keepeth the fig-tree shall eat the fruit thereof, [and he that waiteth on his master shall be honoured]" ([Midrash Tanchuma, Pinchas 11](#)).

6 רש"י שם

יפקד ה'. כיון שישמע משה שאמר לו המקום הן נחלת צלפחד לבנותיו, אמר הגיע שעה שאתבע צרכי — שיירשו בני את גדלתי, אמר לו הקב"ה לא כד עלתה במחשבה לפני, כדאי הוא יהושע לטל שכן שמושו שלא מש מתוך האהל שמות ל"ג: י"א וזהו שאמר שלמה משלי כ"ו "נוצר תאנה יאכל פריה"

R' Yose the son of R' Yehudah says: Three shepherds had arisen for Israel, namely: Moses, Aaron and Miriam, and for their sake three gifts were conferred [upon Israel], namely, the Well, the Pillar of Cloud and the Manna; the Well, for the merit of Miriam; the Pillar of Cloud for the merit of Aaron; the Manna for the merit of Moses

7 תענית ט.

לחם מיתבי ר' יוסי בר' יהודה אומר שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל אלו הן משה ואהרן ומרים וג' מתנות טובות ניתנו על ידם ואלו הן באר וענן ומן באר בזכות מרים עמוד ענן בזכות אהרן מן בזכות משה מתה מרים נסתלק הבאר שנאמר * ותמת שם מרים וכתוב בתריה ולא היה מים לעדה וחזרה בזכות שניהן מת אהרן נסתלקו ענני כבוד שנאמר * וישמע הכנעני מלך ערד * מה שמועה שמע שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד וכסבור ניתנה לו רשות להלחם בישראל והיינו דכתיב * ויראו כל העדה כי גוע אהרן אמר ר' אבהו אל

The daughters of Zelaphchad approached. When the daughters of Zelaphchad head that the land would be divided among men, but not among women, they came together to devise a plan. The said, "Human compassion is not like the compassion of the Almighty. Human beings of flesh and blood have a tendency to be more compassionate toward men than toward women. But the Creator of the World doesn't function that way. He is compassionate

8 ספרי במדבר קלג

ותקרבנה בנות צלפחד, כיון ששמעו בנות צלפחד שהארץ מתחלקת לשבטים לזכרים ולא לנקבות נתקבצו כולן זו על זו ליטול עצה אמרו לא כרחמי בשר ודם רחמי המקום בשר ודם רחמיו על הזכרים יותר מן הנקבות אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן אלא רחמיו על

toward men and women [equally]; He has compassion for all, as it is written in the verse, *The Lord is good to all and shows compassion to all of His creations*" (Ps. 145:9).

הזכרים ועל הנקבות רחמיו על הכל
שנאמר טוב ה' לכל ורחמיו על כל
מעשיו.

9 שמות ב

- א 1 And there went a man of the house of Levi, and took to wife a daughter of Levi.
א נילך איש, מבית לוי; וניקה, אֶת-בת-לוי.
- ב 2 And the woman conceived, and bore a son; and when she saw him that he was a goodly child, she hid him three months.
ב ותהר האשה, ותלד בן; ותרא אתו כִּי-טוב הוא, ותצפנהו שלשה ירחים.
- ג 3 And when she could not longer hide him, she took for him an ark of bulrushes, and daubed it with slime and with pitch; and she put the child therein, and laid it in the flags by the river's brink.
ג ולא-יכלה עוד, הצפינו, ותקח-לו מבת גמא, ותקמה בתמר ובזפת; ותשם בה אֶת-הילד, ותשם בסוף על-שפת הַיָּאֵר.
- ד 4 And his sister stood afar off, to know what would be done to him.
ד ותמצב אֶחָתוּ, מרחק, לדעה, מה-יעשה לו.
- ה 5 And the daughter of Pharaoh came down to bathe in the river; and her maidens walked along by the river-side; and she saw the ark among the flags, and sent her handmaid to fetch it.
ה ותרד בת-פרעה לרחץ על-הַיָּאֵר, ונערותיה הלכת על-יד הַיָּאֵר; ותרא אֶת-הַתִּבָּה בְּתוֹךְ הַסּוּף, ותשלח אֶת-אֶמְתָּהּ ותקחה.
- ו 6 And she opened it, and saw it, even the child; and behold a boy that wept. And she had compassion on him, and said: 'This is one of the Hebrews' children.'
ו ותפתח ותראהו אֶת-הַיֶּלֶד, והנה-נער בכה; ותחמל עליו-ותאמר, מילדי העברים זה.
- ז 7 Then said his sister to Pharaoh's daughter: 'Shall I go and call thee a nurse of the Hebrew women, that she may nurse the child for thee?'
ז ותאמר אֶחָתוּ, אֶל-בת-פרעה, האלף וקראתי לך אשה מינקת, מן העברית; ותינק לך, אֶת-הַיֶּלֶד.
- ח 8 And Pharaoh's daughter said to her: 'Go.'
ח ותאמר-לה בת-פרעה, לכי; ותלך, העלמה, ותקרא, אֶת-אִם הַיֶּלֶד.
And the maiden went and called the child's mother.

A Sage teaches: **Amram, the father of Moses, was the great man of his generation. Once he saw that the wicked Pharaoh said: "Every son that is born you shall cast into the river, and every daughter you shall save alive" (Exodus 1:22), he said: We are laboring for nothing** by bringing children into the world to be killed. Therefore, **he arose and divorced his wife. All others who saw this followed his example and arose and divorced their wives.**

10 פוטה יב.
וילך איש מבית לוי להיכן הלך אמר רב יהודה בר זבינא שהלך בעצת בתו תנא עמרם גדול הדור היה כיון (שראה שאמר) פרעה הרשע כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו אמר לשוא אנו עמלין עמד וגירש את אשתו עמדו כולן וגירשו את נשותיהן

His daughter, Miriam, said to him: Father, your decree is more harsh for the Jewish people **than that of Pharaoh, as Pharaoh decreed only with regard to the males, but you decreed both on the males and on the females.** And now no children will be born. Additionally, **Pharaoh decreed** to kill them **only in this world, but you decreed in this world and in the World-to-Come**, as those not born will not enter the World-to-Come. Miriam continued: Additionally, concerning **Pharaoh the wicked**, it is **uncertain** whether **his decree** will be **fulfilled**, and it is **uncertain** if his decree will **not be fulfilled. You are a righteous person**, and as such, **your decrees will certainly be fulfilled, as it is stated** with regard to the righteous: **“You shall also decree a thing, and it shall be established unto you”** ([Job 22:28](#)). Amram accepted his daughter’s words and **arose and brought back**, i.e., remarried, **his wife**, and **all** others who saw this followed his example and **arose and brought back their wives**.

אמרה לו בתו אבא קשה גזירתך יותר משל פרעה שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ואתה גזרת על הזכרים ועל הנקיבות פרעה לא גזר אלא בעוה"ז ואתה בעוה"ז ולעוה"ב פרעה הרשע ספק מתקיימת גזירתו ספק אינה מתקיימת אתה צדיק בודאי שגזירתך מתקיימת שנאמר (איוב כב, כח) ותגזר אומר ויקם לך עמד והחזיר את אשתו עמדו כולן והחזירו את נשותיהן

11 שמות טו

20 And Miriam the prophets, the sister of Aaron, took a timbrel in her hand; and all the women went out after her with timbrels and with dances.

כ ונתקח מרים הנביאה אחות אהרן, את-התוף--בְּיָדָהּ; ונצאנן כל-הנשים אחריה, בתופים ובמחלות.

21 And Miriam sang unto them: Sing ye to the LORD, for He is highly exalted; the horse and his rider hath He thrown into the sea. {S}

כא ונתען להם, מרים: שירו ליהוה כי-גָאָה גָאָה, סוס ורכבו רָמָה בַיָּם. {ס}

12 במדבר יב:א

וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁחָה עַל-אֲדֹת הָאִשָּׁה הַכַּשִּׁית אֲשֶׁר לָקַח כִּי-אִשָּׁה כַּשִּׁית לָקַח:

13 רש"י שם

ותדבר מרים ואהרן. היא פתחה בדבור תחלה, לפיכך הקדימה הפתוב, ומנין היתה יודעת מרים שפרש משה מן האשה? רבי נתן אומר מרים היתה בצד צפורה בשעה שנגאמר למשה אלך ומיד מתנבאים במחנה, כיון ששמעה צפורה, אמרה אוי לנשותיהן של אלו אם הם נזקקים לנבואה, שיהיו פורשין מנשותיהן כדרך שפרש בעלי ממני, ומשם ידעה מרים והגידה לאהרן; ומה מרים שלא נתפונה לגנותו כך נענשה, קל וחמר למספר בגנותו של חברו (ספרי):

על אדות האשה. על אדות גרושיה:

14 במדבר כז

2 And they stood before Moses, and before Eleazar the priest, and before the princes and all the congregation, at the door of the tent of meeting, saying:

ב ונעמדנה לפני משה, ולפני אלעזר הכהן, ולפני הנשיאים, וכל-העדה--פתח אהל-מועד, לאמר.